

**КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ПРИСТАПУВАЊЕ
ВО ЕВРОПСКАТА УНИЈА
- СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА –**

**ПОЛИТИЧКИ СОСТАНОК НА МЕЃУВЛАДИНАТА
КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ПРИСТАПУВАЊЕТО НА СЕВЕРНА
МАКЕДОНИЈА ВО ЕВРОПСКАТА УНИЈА**

ЗАЕДНИЧКИ СТАВ НА ЕУ

ВОВЕДНА ИЗЈАВА НА ЕУ ЗА ПРЕГОВОРИТЕ ЗА ПРИСТАПУВАЊЕ

1. Во име на Европската Унија, ми претставува задоволство да им посакам добредојде на почитуваните претставници на Северна Македонија за започнување на **првата фаза од преговорите за пристапување** на вашата земја со Европската Унија.
2. Ова е историски момент за сите нас, кој **означува пресвртница во еволуцијата на нашите односи**. Процесот на проширување силно ги поттикнува политичките и економските реформи и ги зајакнува мирот, демократијата и стабилноста во Европа и ги зближува луѓето.
3. Одлуката за отворање на пристапните преговори, врз основа на **подобрената методологија за проширување**, одобрена од членките на Европскиот совет во март 2020 година, не само што претставува важен чекор во односите на Северна Македонија со ЕУ, туку е и јасен показател за **недвосмислената поддршка на ЕУ за европската перспектива на Западен Балкан**, изразена во Агендата од Солун, како и во декларациите од Софија, Загреб и Брдо. Вашата земја е дел од европската историја, наследство и култура и очекуваме уште повеќе да ги интензивираме нашите веќе добро воспоставени врски.
4. Отворањето на пристапните преговори дополнително покажува дека, кога се исполнети условите, **ЕУ ги исполнува своите обврски**. Како што беше прикажано на денешната конференција, Унијата останува цврсто посветена на овој процес. Ја поздравуваме одлучноста на Северна Македонија да напредува во однос на реформската агенда на ЕУ и очекуваме континуирана политичка посветеност за темелно и интензивно спроведување на неопходните реформи.
5. Северна Македонија – земја кандидат за членство од 2005 година – е близок партнер на Европската Унија како дел од **Процесот за стабилизација и асоцијација**. Нашата Спогодба за стабилизација и асоцијација (ССА), првата во регионот, е во сила од 2004 година, и претставува основа за нашата опсежна соработка во широк опсег на области. Северна Македонија продолжува да ги спроведува своите обврски согласно ССА. Нашиот политички и економски дијалог се развиваше главно во рамките на телата од ССА.
6. **Придобивките за двете страни за нашите блиски односи се очигледни**. ЕУ е вашиот најголем трговски партнер, со очигледни придобивки за бизнисот и странските инвестиции. За вашите граѓани, патувањето во ЕУ е олеснето со визната либерализација која стапи во сила во 2009 година. ЕУ обезбедува финансиска и

техничка поддршка во рамки на различни финансиски инструменти и ќе продолжи да обезбедува таква помош во рамките на Инструментот за претпристапна помош. Дополнително, Северна Македонија учествува во определен број програми на ЕУ, вклучувајќи ги Еразмус+, Креативна Европа, програмата за конкурентност на претпријатија и мали и средни претпријатија (COSME) и Европа за граѓаните. Северна Македонија, исто така, е набљудувач на Агенцијата за фундаментални права и договорна страна на Договорот за енергетската заедница и Договорот за транспортната заедница.

7. Силата на нашите односи – нашето единство и солидарност – уште еднаш се покажа за време на **кризата со КОВИД-19**. Европската Унија ги поддржа Северна Македонија и партнерите од Западен Балкан. Оваа поддршка и соработка беа далеку повеќе од она што кој било друг партнер го обезбедил за регионот со помош од околу 66 милиони евра во форма на грант и 160 милиони евра за макрофинансиска поддршка за Северна Македонија¹. Европската Унија, исто така, ја препознава корисната поддршка која ја обезбеди Западен Балкан за време на пандемијата за своите соседи и за ЕУ. Ова ја одразува солидарноста и заемната поддршка врз која е изградена ЕУ. **Неоправданата и неиспровоцирана воена агресија на Русија против Украина** има големо влијание на целиот Европски континент. Од земјите на Западен Балкан се очекува да се обврзат на европските вредности како идни земји членки на ЕУ. ЕУ и Западен Балкан веќе ги здружија силите за поддршка на Украина и борба против руската кампања за дезинформации. Особено ја поздравуваме целосната усогласеност на Северна Македонија со сите одлуки и декларации на Заедничката надворешна и безбедносна политика на ЕУ (ЗНБП) и ја поттикнуваме Северна Македонија да продолжи со целосната усогласеност со ЗНБП на ЕУ.
8. Советот, во своите заклучоци од 25 март 2020 година, кои беа одобрени од страна на членовите на Европскиот совет на 26 март 2020 година, ја поздравил **одлучноста** на Северна Македонија за **унапредување на реформската агенда на ЕУ** и за испорака на видливи и одржливи резултати, притоа исполнувајќи ги условите утврдени од страна на Советот во јуни 2018 година за отворање на пристапните преговори.
9. Нашите преговори се засноваат на **Член 49 од Договорот за Европската Унија** и ги земаат предвид сите релевантни заклучоци од Советот, а особено оние од март 2020 година, со кои се одобрува подобрената методологија за проширување, обновениот

¹ https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/near_factograph_north_macedonia.pdf

консензус за проширување утврден од страна на Европскиот совет во декември 2006 година и заклучоците од Европскиот совет во Копенхаген во 1993 година.

Советот останува цврсто посветен на унапредување на процесот на проширување врз основа на утврдените начела и заклучоци со што се интегрира подобрената методологија со што процесот на пристапување станува **попредвидлив, поверодостоен, подинамичен и добива посилно политичко управување**, врз основа на објективни критериуми и ригорозна позитивна и негативна условеност и реверзибилност.

ЕУ продолжува да придава големо значење на кохерентното спроведување на **обновениот консензус за проширувањето** што се заснова на консолидација на обврски, објективна и ригорозна условеност, подобра комуникација, заедно со капацитетот на ЕУ, во сите димензии, за интегрирање нови членови, каде што секоја земја се оценува според своите заслуги.

10. Во согласност со заклучоците на Советот од 25 март 2020 година, одобрени од членовите на Европскиот совет на 26 март 2020 година, Советот [одобри] општа **Преговарачка рамка**, земајќи ги предвид горенаведените заклучоци, како и другите релевантни заклучоци на Советот, обновениот консензус за проширување и воспоставената практика.
11. Оваа Преговарачка рамка ќе ви ја презентираме врз основа на општиот став на ЕУ, за време на следниот состанок на меѓувладината конференција која сме подготвени да ја одржиме без понатамошни одлагања или дополнителна политичка одлука, веднаш штом Северна Македонија ќе ја спроведе својата заложба за завршување на уставните измени како што е наведено во Заклучокот на Советот од XX/XX/2022, во согласност со своите внатрешни процедури.
12. Ќе ви презентираме и што вклучува правото на ЕУ (Acquis).
13. Во овој поглед, Советот нотира дека Комисијата ја унапредила својата работа за да го спроведе и заврши процесот на аналитичко испитување на правото на ЕУ (acquis) и е подготвена навремено да ги претстави своите резултати на Северна Македонија. Врз основа на тоа, ја повикува Комисијата да продолжи да го проценува степенот на подготвеност на Северна Македонија за отворање преговори во конкретни области и да ги идентификува прашањата кои најверојатно ќе се појават во текот на преговорите, почнувајќи со кластерот фундаментални вредности кој, во согласност со Преговарачката рамка, ќе се отвори прв откако Северна Македонија ќе ги исполни

релевантните критериуми договорени од Советот.

14. **Регионалната соработка и добрососедските односи** остануваат суштински елементи на процесот на проширување. Северна Македонија треба да продолжи конструктивно да се ангажира во инклузивната регионална соработка и да ги зајакне односите со соседните земји. Денес, потсетуваме на важноста од постигнување видливи резултати и спроведување на билатералните договори во добра волја, вклучувајќи ги договорот од Преспа со Грција и Договорот за добрососедски односи со Бугарија.

Во таа насока, го поздравуваме договорот за протоколот од вториот состанок на Заедничката меѓувладина комисија формирана согласно член 12 од овој договор. Овој важен чекор ќе придонесе кон добрососедските односи и регионалната соработка кои остануваат суштински елементи од процесот за проширување како и од процесот за стабилизација и асоцијација.

15. Во периодот до пристапувањето, Северна Македонија ќе треба **прогресивно да ги усогласува** своите политики во однос на трети земји и своите ставови во рамките на меѓународните организации со политиките и ставовите усвоени од страна на Унијата и нејзините земји членки.
16. Да се потсетиме и дека паралелно на преговорите за пристапување, Унијата и Северна Македонија ќе продолжат со својот **дијалог со граѓанското општество и соработка во сферата на културата**, со цел приближување на луѓето и осигурување на поддршка од граѓаните за процесот на пристапување. Очекуваме Северна Македонија прецизно и стратешки да ги соопшти придобивките и обврските од процесот на пристапување пред својата јавност, вклучително и справување со дезинформации, во согласност со својот проевропски стратешки избор.
17. Останува на земјите членки да одлучат дали се соодветни условите за завршување на преговорите, имајќи го предвид развојот на правото на ЕУ (*acquis*) од датумот на отворање на преговорите и подготвеноста на Северна Македонија за членство.
18. Пристапните преговори што ги започнуваме денес ќе бидат ригорозни и напорни. Со одлучност и посветеност, уверени сме во вашиот капацитет да ги доведете истите до успешно завршување. Ќе ве поддржиме во вашите напори и со нетрпение очекуваме да ви посакаме добредојде како полноправна членка на Европската Унија.